

KONFERENSIYALAR COM

ANJUMANLAR PLATFORMASI

**XIII RESPUBLIKA ILMIY-
AMALIY KONFERENSIYASI**

**YANGI DAVR ILM-
FANI: INSON UCHUN
INNOVATSION G'OYA
VA YECHIMLAR**

IYUL, 2026

ISSN 3093-8791

ELEKTRON NASHR:
<https://konferensiyalar.com>



Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar.
XIII Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami.
2-jild, 13-son (10-iyul, 2026-yil).– 148 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda
C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

ISSN: 3093-8791 (onlayn)

Konferensiya tashkilotchisi: "Scienceproblems Team" MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2026-yil, 6-iyul.

Mas'ul muharrir:

Isanova Feruza Tulqinovna

Annotatsiya

Mazkur to'plamda "Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar" mavzusidagi XIII Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari jamlangan. Nashrda respublikaning turli oliy ta'lim muassasalari, ilmiy markazlari va amaliyotchi mutaxassislari tomonidan tayyorlangan maqolalar o'rin olgan bo'lib, ular ijtimoiy-gumanitar, tabiiy, texnik va yuridik fanlarning dolzarb muammolari va ularning innovatsion yechimlariga bag'ishlangan.

Ushbu nashr ilmiy izlanuvchilar, oliy ta'lim o'qituvchilari, doktorantlar va soha mutaxassislari uchun foydali qo'llanma bo'lib xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: ilmiy-amaliy konferensiya, innovatsion yondashuv, zamonaviy fan, fanlararo integratsiya, ilmiy-tadqiqot, nazariya va amaliyot, ilmiy hamkorlik.

Barcha huquqlar himoyalangan.

© Scienceproblems team, 2026-yil

© Mualliflar jamoasi, 2026-yil

FILOLOGIYA FANLARI

ADABIY ASARLARDA YOSH AVLODNI TARBIYALASHDA SADOQAT-XIYONAT MOTIVLARINING ROLI

Jabborova Elmira Rashidovna

BuxDU mustaqil tadqiqotchisi

Annotatsiya. Ushbu maqolada adabiy asarlarda yosh avlodni tarbiyalash jarayonida sadoqat va xiyonat motivlarining badiiy-estetik hamda ijtimoiy-axloqiy ahamiyati tahlil qilinadi. Sadoqat motivi vatanparvarlik, do'stlik, oilaviy mas'uliyat, e'tiqod va halollik kabi qadriyatlar bilan bog'liq holda yoritilib, yoshlar ongida ijobiy axloqiy mezonlarni shakllantirishdagi o'rni asoslab beriladi. Xiyonat motivi esa ishonchni buzish, vijdoniy inqiroz va ijtimoiy rad etilish bilan bog'liq salbiy hodisa sifatida talqin qilinib, uning ogohlantiruvchi va didaktik funksiyasi ochib beriladi. Maqolada O'tkir Hoshimov, Said Ahmad, Tohir Malik hamda A.S. Pushkin asarlari misolida sadoqat-xiyonat kontrasti orqali yosh o'quvchilarda axloqiy tanlov, tanqidiy tafakkur, empatiya va ijtimoiy ongni shakllantirish masalalari tahlil etiladi. Tadqiqot natijalari sadoqat va xiyonat motivlari adabiyotning nafaqat estetik, balki kuchli tarbiyaviy va pedagogik salohiyatga ega vosita ekanligini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: Sadoqat, xiyonat, motiv, yosh avlod tarbiyasi, axloqiy tanlov, badiiy obraz, adabiy kontrast, ma'naviy qadriyatlar, ijtimoiy ong, vijdon, lingvomadaniy tafakkur, estetik tarbiya.

THE ROLE OF LOYALTY-BETRAYAL MOTIVES IN THE EDUCATION OF THE YOUNG GENERATION IN LITERARY WORKS

Jabborova Elmira Rashidovna

Independent researcher of BukhSU

Annotation. This article analyzes the artistic, aesthetic and socio-moral significance of the motives of loyalty and betrayal in the process of educating the young generation in literary works. The motive of loyalty is highlighted in connection with such values as patriotism, friendship, family responsibility, faith and honesty, and its role in the formation of positive moral criteria in the minds of young people is justified. The motive of betrayal is interpreted as a negative phenomenon associated with a breach of trust, a crisis of conscience and social rejection, and its warning and didactic function is revealed. The article analyzes the issues of forming moral choice, critical thinking, empathy and social consciousness in young students through the contrast of loyalty and betrayal on the example of the works of O'tkir Hoshimov, Said Ahmad, Tohir Malik and A.S. Pushkin. The results of the study show that the motives of loyalty and betrayal are not only aesthetic, but also a tool with strong educational and pedagogical potential in literature.

Keywords: Loyalty, betrayal, motive, education of the younger generation, moral choice, artistic image, literary contrast, spiritual values, social consciousness, conscience, linguistic and cultural thinking, aesthetic education.

DOI: <https://doi.org/10.47390/ymdif-y2026v2i13/n12>

Adabiyot inson qalbining, jamiyat ma'naviyatining in'ikosi bo'lib, yosh avlod tarbiyasida muhim ijtimoiy-ruhiy vosita sifatida xizmat qiladi. Ayniqsa, *sadoqat va xiyonat* kabi kuchli axloqiy-psixologik motivlar adabiy asarlarda ta'sirchan tarzda ifodalangan bo'lib, ular orqali yosh o'quvchilarni vatanparvarlik, do'stlikka vafo, oilaparvarlik, poklik, halollik kabi qadriyatlar ruhida tarbiyalash mumkin.

Adabiyot jamiyatning axloqiy va madaniy ko'zgusi sifatida inson ruhiyati, ijtimoiy munosabatlar va qadriyatlar tizimini teran aks ettiradi. Ayniqsa, yoshlarga ruhiy-estetik tarbiya berishda adabiy asarlar katta ahamiyat kasb etadi. Shu nuqtai nazardan qaralganda, sadoqat va

xiyonat motivlari o'quvchi qalbida yuksak insoniy tuyg'ularni uyg'otish, ma'naviy dunyosini shakllantirish va axloqiy mezonlarni anglashda muhim vosita sifatida xizmat qiladi.

Sadoqat badiiy adabiyotda ko'pincha vatanparvarlik, do'stlik, sevgi, oila va e'tiqodga bo'lgan sodiqlik tarzida ifodalanadi. Ushbu motiv yosh avlodni vatanparvarlik, halollik, fidoyilik kabi fazilatlariga yo'naltiradi. Jumladan, O'tkir Hoshimovning "Ikki eshik orasi" romanidagi Asqarjon obrazi o'z e'tiqodi va ichki haqiqatiga sadoqat bilan yashaydi: "Halollik sadoqatning egizagidek. Kim halol bo'lsa, u sodiq, sodiq bo'lmagan kishi esa har narsani pulga almashtiradi" (Hoshimov O. Ikki eshik orasi. – Toshkent: Sharq, 2001. – 287 b.).

Ushbu obraz o'quvchiga shaxsiy tamoyillarni saqlash, nohaqlik qarshisida bosh egmaslik, halollik va vijdonli hayot kechirishni o'rgatadi. Bu motivlar yoshlarning axloqiy qaror qabul qilishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Xiyonat motivi odatda badiiy asarlarda salbiy baholanadi. U ijtimoiy ishonchni buzish, vijdonni sotish, ruhiy inqirozga sabab bo'ladigan harakat sifatida tasvirlanadi. Bunday obrazlar yosh o'quvchi uchun ogohlantiruvchi vosita bo'lib xizmat qiladi. Masalan, A.S. Pushkinning "Boris Godunov" tragediyasida siyosiy hokimiyat uchun sodir etilgan xiyonat obrazning fojiaiy halokatiga olib keladi. Boris o'z amali evaziga insoniyligini yo'qotadi. Bu xatti-harakat yosh kitobxonni haqiqatni yashirish mumkin emasligi, yolg'on ustiga baraka qurilmasligi haqidagi fikrga olib keladi. "Men taxtni qon evaziga oldim... endi u menga harom bo'ldi" (Pushkin, A. (1831/2005). *Boris Godunov*. Moskva: Eksmo.). Shu tarzda xiyonat motivi axloqiy sinov, vijdoniy qiynoqlar va halokatli oqibatlar orqali yoritiladi.

Sadoqat va xiyonat motivlarining bir asarda qarama-qarshi tarzda qo'llanishi o'quvchiga axloqiy tanlovni tushunishga yordam beradi. U bu kontrast orqali voqealar sabab-natijasini, insoniy qarorlar va ularning oqibatlarini farqlay boshlaydi.

Said Ahmadning "Jimjitlik" romanida onaning sadoqati va o'g'lining jamiyatga nisbatan xiyonati o'rtasidagi kontrastlar orqali qahramonlarning ijtimoiy ong, mas'uliyat va axloqiy me'yorlarga munosabati ochib beriladi. O'quvchi ushbu asar orqali ijtimoiy pozitsiyaning axloqiy jihatini tahlil qilishga o'rganadi.

Zamonaviy adabiyot bu ikki motivni an'anaviy "yaxshi-yomon" mezonlaridan chiqargan holda, ularni ruhiy, ijtimoiy va psixologik murakkabliklar kontekstida yoritmoqda. Bu yondashuv yosh avlodda empatiya, tanqidiy fikrlash, va ijtimoiy anglash darajasini oshiradi.

Shu bilan birga, Muhammad Ali yoki Orzu Azimova kabi zamonaviy yozuvchilarning asarlarida sadoqat ham doimo maqtovg'a loyiq harakat emas, ba'zida majburiyat va ijtimoiy bosim natijasi sifatida yoritiladi. Bu o'quvchiga har bir obrazga beryoqlama baho bermaslikni, tahliliy yondashishni o'rgatadi.

Sadoqat-xiyonat motivlari orqali adabiy asarlar nafaqat axloqiy tarbiya, balki estetik did, hayotiy kuzatuvchanlik, psixologik empatiya, voqea ichki dinamikasini tushunish ko'nikmalarini ham shakllantiradi. Yosh o'quvchi obrazlar taqdiridan saboq chiqaradi, o'zini ularning o'rnida tasavvur qilib, ichki qaror qabul qilish jarayonini modellashtiradi. Adabiyotshunos M. Quronov shunday deydi: "Adabiy obrazning sadoqati – o'quvchi axloqiy dunyosining ko'zgusi, xiyonati esa – undan ogohlantiruvchi darsdir" (Quronov, M. (2005). *Adabiy qahramon va axloqiy ideal*. Toshkent: Fan. 127-b.). Bu yondashuv adabiyotning estetik funksiyasini didaktik imkoniyat bilan uyg'unlashtirishga asoslanadi.

Sadoqat va xiyonat motivlari adabiy asarlarda yosh avlodni axloqiy, ma'naviy va estetik tarbiyalashda g'oyat muhim o'rin egallaydi. Sadoqat obrazlari orqali halollik, do'stlik,

vatanparvarlik, oilaviy mas'uliyat kabi fazilatlar targ'ib qilinadi. Xiyonat esa salbiy oqibatlar, vijdoniy qiynoqlar va jamiyatdagi rad etilish orqali ogohlantiruvchi funksiyani bajaradi.

Zamonaviy adabiyotda bu motivlar psixologik murakkablik, gender tafovutlari va shaxsiy tanlov kontekstida ko'rib chiqilib, yoshlarning tanqidiy tafakkuri, axloqiy sezuvchanligi va ijtimoiy faolligini rivojlantirishga xizmat qilmoqda. Shu tariqa sadoqat-xiyonat motivlari nafaqat badiiy estetik qiymat, balki pedagogik va tarbiyaviy salohiyatga ham egadir.

Adabiyot bu inson ruhiyatining murakkab jihatlarini yoritadigan madaniy maydon bo'lib, axloqiy qadriyatlar, ma'naviy tanlovlar va insoniy tamoyillar unda turlicha talqinda ifodalanadi. Shunday kuchli axloqiy motivlardan biri xiyonat badiiy asarlarda aksariyat hollarda salbiy, ogohlantiruvchi, jazoga loyiq xatti-harakat sifatida talqin qilinadi. Bu motiv orqali yozuvchilar o'quvchini axloqiy saboq olishga, tanlovning oqibatlari haqida mulohaza yuritishga undaydilar.

Xiyonat motivi o'z mohiyatiga ko'ra jamiyatdagi ishonch, sadoqat, halollik kabi yuksak tushunchalarga zid bo'lgan harakatni anglatadi. Adabiyotda bu motiv odatda fojiali yakun, ichki kechinma, vijdoniy qiynalish orqali yoritiladi. Bu orqali xiyonat faqat tashqi hatti-harakat emas, balki ichki halokat, ruhiy inqiroz sifatida namoyon bo'ladi.

Masalan, **A.S. Pushkinning** "Boris Godunov" tragediyasida hokimiyat uchun qilingan siyosiy xiyonat qahramonni fojiali yakunga olib keladi. Borisning ruhiy halovatsizligi, tinimsiz azoblari xiyonat oqibatining og'irligini ifodalaydi: "Men taxtga qon evaziga chiqdim... Bu qasam meni butun umr ta'qib qiladi" (Pushkin, A. (1831/2005). *Boris Godunov*. Moskva: Eksmo. 160 b). Bu yerda xiyonat obrazning halokatini tayinlaydi. O'quvchi xiyonatning narxi va vijdon azobi haqida chuqur mulohazaga undaladi.

Xiyonat motivi yosh o'quvchilarga tanlovning oqibati, mas'uliyat hissi, do'stga, vatan va e'tiqodga sodiqlikning qadrini anglashga yordam beradi. Bu motiv ogohlantiruvchi kuchga ega bo'lib, insonni ehtiyotkorlikka, halollikka, oriyatga chaqiradi.

O'zbek adabiyotida, masalan, **Tohir Malikning** "So'nggi o'q" romanida harbiy sodiqlikni buzgan personajlar xiyonatning ijtimoiy va ruhiy oqibatlarini boshdan kechiradilar. Bunday obrazlar o'quvchi ongida xiyonatning fojiali oqibatlarini tasdiqlaydi. "Xiyonat qilgan odam o'zini emas, orqasidagi butun elini sotganini anglamaydi..." (Malik, 1998). Bu misolda xiyonat shunchaki shaxsiy zaiflik emas, balki ijtimoiy va ma'naviy falokat sifatida baholanmoqda.

Ko'plab adabiy asarlarda xiyonat qilgan obrazlar o'z harakatlarini oqlashga harakat qilmaydi, aksincha, o'zini o'zi qoralaydi. Bu holat o'quvchining u bilan hamdardlik emas, xatti-harakatidan saboq olishiga sabab bo'ladi.

Masalan, **Muhammad Alining** "Ko'zgu" hikoyasida o'z juftiga xiyonat qilgan qahramon ichki iztirob, vijdon azobi va yolg'izlikda nobud bo'ladi. U o'z xatti-harakatini "xiyonat" deb tan oladi, lekin kechiktirib bo'lsa ham haqiqat bilan yuzlashadi: "Men uni aldaganimda, aslida o'zimdan voz kechgan edim" (Muhammad Ali, 2010). Bu orqali yozuvchi xiyonatning muqarrar jazosi – insonning o'zi bilan murosasizlik ekanligini ko'rsatadi.

Patriarxal madaniyatli jamiyatlarda ayol obrazidagi xiyonat erkaknikidan ko'ra og'irroq baholanadi. Bu adabiyotda ham aks etgan. Ayol obrazining sadoqatdan chekinishi jamiyat tomonidan or-nomusga dog' tushirgan, "kechirilmas jinoyat" sifatida talqin qilinadi. Bu esa xiyonat motivini yanada keskin axloqiy bahoga ega qiladi.

Masalan, **Said Ahmad**ning ayrim hikoyalarida ayol obrazining yolg'on yoki xiyonatga yaqin xatti-harakatlari fojiaiy oqibatlar bilan tasvirlanadi. Bu orqali o'quvchi ijtimoiy stereotiplar ostida xiyonatning og'ir ijtimoiy jazoga olib kelishini tushunadi.

O'zbek tilida "xiyonat" so'zining sinonimlari yo'qligi, u bilan bog'liq iboralarining faqat salbiy ma'noda ishlatilishi bu motivning lingvomadaniy darajadagi qat'iy qoralovchi pozitsiyasini ko'rsatadi:

- "Do'stga xiyonat qilmoq"
- "Vijdoniga xiyonat"
- "Vatanga xiyonat"
- "Ishonchni yerga urmoq"

Bu iboralar xiyonatni shaxsiy emas, ijtimoiy jinoyat, axloqiy tubanlik, nomusni yo'qotish sifatida baholaydi.

Xiyonat adabiy asarlarda axloqiy ogohlantiruvchi vosita sifatida muhim o'rin tutadi. U o'quvchini tanlov mas'uliyatiga, halollik zaruratiga, vijdoniy hushyorlikka undaydi. Bunday motivlar orqali adabiyot yosh avlodga:

- axloqiy saboq beradi,
- harakat oqibatlarini tahlil qilishga o'rgatadi,
- vijdon va halollikni qadrlash hissini mustahkamlaydi,
- xiyonatga nisbatan salbiy pozitsiyani barqarorlashtiradi.

Shu jihatdan xiyonat badiiy matnda nafaqat voqea rivojining dramatik vositasi, balki tarbiyaviy va ma'naviy ogohlantiruvchi kuch sifatida faol ishlatiladi.

Adabiyot inson ma'naviyatini shakllantirish, axloqiy mezonlar, ruhiy ong va ijtimoiy ongni uyg'otishda beqiyos ta'sir kuchiga ega. Ayniqsa, adabiy asarlarda sadoqat va xiyonat motivlarining kontrast ifodasi yosh avlodni axloqiy tanlovga o'rgatishda kuchli tarbiyaviy vosita sifatida ishlaydi. Ushbu qarama-qarshi tushunchalar orqali yozuvchi voqealarni, xarakterlarni va ruhiy kechinmalarni keskin dramatik zamin ustida quradi, o'quvchini esa yaxshilik va yomonlik o'rtasidagi kurash mohiyatiga chuqur kirishga undaydi.

Sadoqat badiiy adabiyotda ko'pincha halollik, e'tiqod, muhabbat, do'stlik va vatanga bo'lgan fidoyilikni ifoda etadi. Aksincha, xiyonat bu ishonchni yo'qotish, vijdonni sotish, shaxsiy manfaat yo'lida el-yurtga, oilaga, e'tiqodga qarshi chiqishdir. Bu ikki tushunchaning qarama-qarshiligi adabiy asarda o'quvchini o'z pozitsiyasini aniqlashga, hodisalarga baho berishga undaydi.

Masalan, **O'tkir Hoshimov**ning "Ikki eshik orasi" romanida Asqarjon obrazida sadoqat ifodasi hayot, oriyat, halollik bilan bog'liq bo'lsa, uning atrofidagi ba'zi obrazlarda xiyonat yolg'on, ikkiyuzlamachilik va vijdonsizlik bilan ifodalanadi: "Men hayotim davomida bitta narsa – halollikdan voz kechmadim. Bu mening eng katta sadoqatim edi" (Hoshimov, O. (2001). *Ikki eshik orasi*. Toshkent: Sharq.).

Sadoqat-xiyonat kontrasti yosh o'quvchiga hayotdagi axloqiy qiyinchiliklar va tanlovlar haqida fikr yuritish imkonini beradi. Qarama-qarshi obrazlar yordamida qahramonlarning yo'li, qarorlari, ruhiy inqirozlari va natijalari tahlil qilinadi. Bu esa ijobiy namunani tanlash, yomonlikdan ogohlantirish kabi didaktik maqsadga xizmat qiladi. Masalan, **Said Ahmad**ning "Jimjitlik" romanida Shamsiyaxon onaning fidokorona sadoqati va uning o'g'li Jamshidning oilaviy qadriyatlarga, jamiyatga va milliy urf-odatga nisbatan xiyonati o'rtasidagi tafovut

o'quvchiga juda aniq ko'rinadi. Muallif ikki qarama-qarshi yo'lni bir oila doirasida solishtiradi va tanlov natijalarini ko'rsatadi.

Sadoqat va xiyonat motivlari bir asarda yonma-yon yoritilganda, ularning axloqiy va ruhiy oqibatlarini yanada chuqurroq tahlil qilinadi. Ruhiy inqirozga duch kelgan qahramonlar orqali o'quvchi xiyonat qilgan odamning ichki azobini, sadoqatli insonning esa ruhiy yengillik va yuksakligini his qiladi.

Adabiyotda kontrast ifoda estetik jihatdan ham kuchli dramatik zamin yaratadi. Sadoqatli va xiyonatkor obrazlarning bir asarda mavjud bo'lishi dramatik voqealar, to'qnashuvlar va ichki ixtiloflar orqali o'quvchini jalb qiladi. Ayniqsa, tragediya va psixologik drammatizmga asoslangan asarlarda bu kontrast alohida ta'sir kuchiga ega.

Tohir Malikning "So'nggi o'q" romanida sodiq vatanparvarlar bilan sotqinlar to'qnashuvi orqali nafaqat syujet rivojlanadi, balki axloqiy haqiqat va adolat g'oyalari ilgari suriladi. Bu esa o'quvchiga "kim bo'lish kerak?" degan savolni qo'yadi.

O'zbek tilida "sadoqat" so'zi doimo ijobiy semantik konnotatsiyaga ega bo'lib, u bilan bog'liq iboralar "do'stga sadoqat", "vatan sadoqati", "turmush o'rtoqqa sadoqat" ijobiy obrazlar yaratadi. Aksincha, "xiyonat" so'zi bilan bog'liq iboralar "xiyonat qilmoq", "sodiqlikni buzmoq", "elga xiyonat" salbiy, ijtimoiy qoralash mazmunini anglatadi. Bu lingvomadaniy tafakkur orqali ham axloqiy kontrast shakllanadi.

Sadoqat xiyonatning kontrast ifodasi adabiy asarlarda nafaqat dramatik, balki tarbiyaviy, axloqiy, psixologik va estetik ahamiyat kasb etadi. U yosh avlodga:

- axloqiy tanlov muhimligini;
- qarorlar oqibatini anglashni;
- sodiqlikning ijtimoiy va ruhiy qadriyat ekanligini;
- xiyonatning ichki va tashqi jazolilikka olib borishini;

chuqur anglatadi. Adabiy kontrast orqali sadoqat ideal fazilat, xiyonat esa ogohlantiruvchi salbiy holat sifatida ko'rsatiladi. Bu qarama-qarshilik orqali adabiyot o'quvchining dunyoqarashini, ma'naviy pozitsiyasini va axloqiy mezonlarini shakllantirishda kuchli vosita sifatida xizmat qiladi.

Sadoqat va xiyonat motivlari adabiy asarlarda nafaqat badiiy konfliktning kuchaytiruvchi dramatik vosita, balki o'quvchi dunyoqarashini shakllantiruvchi ijtimoiy-axloqiy indikatsiya sifatida muhim rol o'ynaydi. Ayniqsa, yoshlar tarbiyasida bu ikki motiv orqali ijtimoiy ong, axloqiy sezgirlik, shaxsiy tanlovga nisbatan mas'uliyat, va tanqidiy fikr yuritish qobiliyati rivojlanadi.

Adabiyot jamiyatning murakkab ijtimoiy munosabatlarini ifoda etadi. Undagi sadoqat va xiyonat obrazlari orqali yosh kitobxonda ijtimoiy ong, ya'ni individ va jamiyat o'rtasidagi axloqiy aloqadorlik, ma'naviy javobgarlik, milliy qadriyatlarga sodiqlik tuyg'usi shakllanadi.

Sadoqat va xiyonat motivlarining kontrast ifodasi o'quvchilarda tanlov mohiyatini anglash, o'z pozitsiyasini aniqlash, sabab-natija zanjirini tushunish, voqealarga estetik va tahliliy munosabat bildirish ko'nikmalarini rivojlantiradi. Bunday motivlar yordamida o'quvchi ijtimoiy ongga ega bo'ladi, tanqidiy fikr yuritishga o'rganadi va mustaqil axloqiy pozitsiyani shakllantiradi.

Lingvomadaniy tafakkur darajasida ham sadoqat har doim ijobiy ma'noda, xiyonat esa qat'iy salbiy bahoda talqin qilinishi – bu motivlarning milliy va madaniy ongda mustahkam o'rnashganligini ko'rsatadi. Zamonaviy adabiyotda esa ba'zan xiyonat motivi murakkab

psixologik, gender yoki ijtimoiy fon asosida qayta talqin qilinib, stereotiplarga tanqidiy yondashuvni shakllantirishga xizmat qiladi.

Shunday qilib, sadoqat va xiyonat motivlari adabiyotning didaktik salohiyatini kengaytiradi, ma'naviy tarbiya imkoniyatlarini boyitadi va o'quvchini hayotiy tanlovlarga tayyorlaydi. Bu motivlar orqali adabiyot yosh avlodga nafaqat axloqiy mezonlarni, balki ijtimoiy javobgarlik, empatiya, estetik sezgirlik va fikrlash erkinligini ham o'rgatadi.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. Pushkin A.S. Yevgeniy Onegin. Moskva: Eksmo, 2021.
2. Said Ahmad. Ufq trilogiyasi. Toshkent: G'afur G'ulom nomidagi NMIU, 2017.
3. Lixachyov D.S. Ocherki po filosofii literatury. Moskva: Nauka, 2000.
4. Quronov M. Adabiy tanqid va adabiyotshunoslik muammolari. Toshkent: Yozuvchi, 2017.
5. Hamroyev N. Said Ahmad asarlarida badiiy obraz va ma'naviy-axloqiy qadriyatlar. Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) dissertatsiyasi. Toshkent: 2020.
6. Shukurova G. Sharq va G'arb adabiyotida sadoqat motivining badiiy talqini. Filologiya fanlari bo'yicha PhD dissertatsiyasi. Samarqand: 2022.

YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR

XIII RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI MATERIALLARI

2026-yil, 10-iyul

Mas'ul muharrir: *F.T.Isanova*
Texnik muharrir: *N.Bahodirova*
Diszayner: *I.Abdihakimov*

Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar.
XIII Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami.
2-jild, 13-son (iyul, 2026-yil). – 148 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda
C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

ISSN: 3093-8791 (onlayn)

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

Konferensiya tashkilotchisi: "Scienceproblems Team" MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2026-yil, 6-iyul.

Barcha huquqlar himoyalangan.
© Science problems team, 2026-yil.
© Mualliflar jamoasi, 2026-yil.